

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

LV

Runa

Luksemburgā, 2015. gada 8. decembrī

Eiropas Revīzijas palātas priekšsēdētāja Vitora Kaldeiras (*Vítor Caldeira*) runa

2014. gada pārskatu prezentācija

Eiropas Savienības Padome (Ekonomikas un finanšu padome)

Briselē, 2015. gada 8. decembrī

Jāsaskaņo ar runāto tekstu.
Izšķirošā ir runātā runa.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona Tālr.: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – preses sekretārs Tālr.: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Mobilais tālr.: (+352) 621 55 30 63

Mobilais tālr.: (+352) 621 55 22 24

Godātais priekšsēdētāj!

Godātie ministri!

Priecājos iepazīstināt Padomi ar Palātas sagatavotajiem gada pārskatiem.

Jūs droši vien jau zināt, ka šogad mēs aicinām piemērot "pilnīgi jaunu pieeju" ES ieguldījumiem un izdevumiem.

Tam ir trīs būtiski iemesli.

- Pirmkārt, ES un dalībvalstis ir atzinušas, ka nepieciešams finansējums **jaunu nozīmīgu problēmu** risināšanai.
- Otrkārt, joprojām ir jārisina nopietnas un ieilgušas ES finanšu pārvaldības problēmas un,
- treškārt, daudzgadu finanšu shēmas starpposma pārskatīšana sniedz iespēju pamatīgi pārdomāt prioritātes un dažas finansēšanas shēmas.

Bija patīkami dzirdēt Komisijas priekšsēdētāja vietnieces Georgievas kundzes un Eiropas Parlamenta deputātu pozitīvās atsauksmes, kad pagājušajā mēnesī es ar šīm atziņām iepazīstināju Parlamentu.

Godātie ministri!

Šis nenoliedzami ir ļoti grūts laiks Eiropas Savienībai un dalībvalstīm. Eiropas sastopas ar **būtiskām problēmām** dažādās jomās:

- bēgļu un drošības krīzes;
- vajadzīgo energoresursu salāgošana ar mērķu sasniegšanu klimata jomā;
- pietiekamas ekonomiskās izaugsmes veicināšana un darba vietu radīšana.

Šo problēmu risināšanai ir vajadzīgi publiskie līdzekļi, un ir ļoti svarīgi, lai tie būtu labi ieguldīti.

ES budžets ir nozīmīgs līdzekļu avots Eiropas Savienības līmenī. Palātas sagatavotais pārskats liecina, ka ES budžetu varētu ieguldīt labāk un ātrāk ar mērķi risināt tās problēmas, ar kurām saskaras Eiropa.

Taču, lai tas būtu iespējams, ir jāatrisina ieilgušās finanšu pārvaldības problēmas, uz kurām norādīts mūsu pārskatā.

Pirmkārt, ir uzkrājies daudz **neapgūtā finansējuma**.

ES budžeta saistības ir pārāk lielas, un ir paredzams, ka pārredzamajā nākotnē tādas tās arī paliks.

Dažas dalībvalstis ar grūtībām apgūst tām piešķirto ES finansējumu.

Arī finanšu instrumentos joprojām ir augsts neizlietoto līdzekļu līmenis.

Ja izdotos tik galā ar šo nepagūto finansējumu, atbrīvotos līdzekļus varētu izmantot tur, kur tie visvairāk vajadzīgi.

Palāta uzskata, ka ES budžeta elastīgums ir galvenais jautājums, kas jārisina šajā starpposma pārskatīšanā.

Otrkārt, pārāk lielas naudas summas joprojām nav izlietotas saskaņā ar ES finanšu noteikumiem.

Maksājumos kļūdu līmenis joprojām ir augsts. Kopējais aplēstais kļūdu īpatsvars 2014. gada maksājumos bija 4,4 %, un tas ir bijis stabils jau pēdējos trīs gadus.

Palāta atzīst, ka pēdējos gados Komisija un dalībvalstis arvien sekmīgāk novērš un izlabo kļūdas.

Taču Palātas pārskatā atkal secināts, ka valstu iestādes būtu varējušas izlabot vēl vairāk kļūdu, ja būtu izmantota visa pieejamā informācija.

Dalītās pārvaldības jomās, kur ir visvairāk kļūdu, to līmenis faktiski būtu varējis samazināties uz pusi.

Tomēr ES izdevumu programmām un shēmām risks ir objektīvi lielāks, jo maksājumi lielā mērā ir atkarīgi no pašu galasaņēmēju sniegtās informācijas.

Mūsu veiktā analīze liecina, ka ir iespējams izstrādāt tādas izdevumu shēmas, kurās kļūdu iespēja ir samazināta, konkrēti, tas panākams, vienkāršojot maksājumu nosacījumus un procedūras.

Šī analīze arī rāda, ka aplēstais kļūdu līmenis ir daudz vairāk saistīts ar izdevumu shēmas veidu, nevis ar to, vai šīs shēmas pārvalda dalīti vai ne.

Tāpēc Palāta iesaka Komisijai, lai tā savu analīzi starpposma pārskatīšanai koncentrētu uz atsevišķu shēmu koncepciju nolūkā apzināt, kā būtu iespējams izvairīties no kļūdām.

Mazāk kļūdu un labākas korekcijas palīdzētu uzlabot izdevumu kvalitāti un atbrīvotu līdzekļus to izlietošanai citur.

Tagad pievērsīšos trešajai jomai, kur vajadzīgi uzlabojumi. Tā attiecas uz **ES budžeta darbības rezultātiem.**

Mēs secinājām, ka daudzgadu finanšu shēmu iespējams precīzāk saskaņot ar stratēģiju "Eiropa 2020" gan laika grafiku, gan prioritāšu aspektā.

Vēlamies uzsvērt arī to, ka Eiropas Savienības augsta līmeņa mērķi un politiskie centieni nav pārvērsti skaidros darbības mērķos zemākos līmeņos.

Tas ir priekšnoteikums efektīvai pārvaldībai un ziņošanai par darbības rezultātiem.

Visbeidzot, ES finanšu pārvaldība arī daudz iegūtu, ja **uzlabotos pārredzamība.** Tas ir būtiski, lai iedzīvotāji mums uzticētos.

Savā pārskatā mēs ieteicām Komisijai rīkoties, lai uzlabotu pārredzamību šādās jomās:

- ES naudas plūsmas vajadzības ilgtermiņā;
- kļūdas maksājumos un finanšu korekcijas un
- rezultāti, kas sasniegti ar ES budžeta izdevumiem.

Taču tikpat svarīga ir to ES politikas virzienu pārredzamība, kurus nefinansē tieši no ES budžeta.

Jaunie ES politikas virzienu finansēšanas veidi nedrīkst pārvirzīt finanšu riskus ārpus sabiedrības uzraudzības un revīzijas.

Lai reaģētu uz dažādajām krīzēm, ir izstrādāta jauna finansēšanas kārtība. Katrā konkrētā gadījumā Palāta ir brīdinājusi par vajadzību jau no paša sākuma nodrošināt efektīvu publisko pārskatatbildību un revīzijas kārtību.

Esmu gandarīts, ka mūsu brīdinājumi ir sadzirdēti. It īpaši vienotais noregulējuma mehānisms piešķir Palātai skaidras pilnvaras veikt publiskā sektora revīziju.

Tomēr pastāv risks, ka pārskatatbildība var būt nepilnīga, ja finansēšanas kārtība kopumā kļūst pārāk fragmentēta.

Godātie ministri!

Starpposma pārskatīšana dod iespēju izstrādāt **pilnīgi jaunu pieeju** ES finanšu pārvaldībai, lai labāk izlietotu līdzekļus jauno problēmu risināšanai un lai atrisinātu manīs minētās ieilgušās problēmas.

Mēs uzskatām, ka apstākļos, kad ES nauda ir jāiegulda labāk un ātrāk,

- lēmumu pieņēmējiem ir jānodrošina, lai ieguldījumi labāk atbilstu Savienības mainīgajām prioritātēm;
- likumdevējiem ir jāvienkāršo instrumenti, lai tie sasniegtu labākus rezultātus un lai risks nodokļu maksātājiem būtu mazāks, un
- amatpersonām, kuru pārziņā ir finanses, jānodrošina, lai pieejamie resursi tiktu izlietoti efektīvāk.

Palāta ir gatava dot savu ieguldījumu iestāžu dialogā saistībā ar starpposma pārskatīšanu.

Pamatojoties uz savu revīzijas pieredzi, mēs plānojam palielināt savu ieguldījumu saistībā ar tā sauktajiem "trīs pīlāriem", lai nodrošinātu pievienoto vērtību Eiropai un tās iedzīvotājiem. Šie pīlāri ir:

- pirmkārt, mērķu izvirzīšana,
- otrkārt, to sasniegšanas mehānismi un,
- treškārt, revīzijas un pārskatatbildības kārtība.

Godātais priekšsēdētāj, godātie ministri!

Šajā ļoti grūtajā laikā Revīzijas palāta stāv cieši līdzās Padomei un citām Eiropas Savienības iestādēm.

Mūsu Savienības aizstāvēšana un iedzīvotāju labklājības nodrošināšana būs pārbaudījums mūsu kopējiem resursiem.

Arī turpmāk Eiropas Revīzijas palātas galvenais uzdevums būs sniegt palīdzību, lai nodrošinātu šo resursu visefektīvāko izlietojumu.

Paldies par uzmanību!